Evropský parlament
2024–2029

Petiční výbor

2026/2073(INI)

15.7.2026

NÁVRH ZPRÁVY

o výroční zprávě o činnosti evropského veřejného ochránce práv za rok 2025
(2026/2073(INI))

Petiční výbor

Zpravodaj: Adrian-George Axinia

OBSAH

Strana

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU 3

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....11

PŘÍLOHA: ZVEŘEJŇOVÁNÍ PODNĚTŮ 18

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o výroční zprávě o činnosti evropského veřejného ochránce práv za rok 2025 (2026/2073(INI))

Evropský parlament,

– s ohledem na výroční zprávu o činnosti evropského veřejného ochránce práv za rok 2025,

– s ohledem na čl. 10 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii,

– s ohledem na článek 15, čl. 24 odst. 3, článek 228 a čl. 298 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU),

– s ohledem na články 11, 41, 42 a 43 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“),

– s ohledem na Úmluvu OSN o právech osob se zdravotním postižením,

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu (EU, Euratom) 2021/1163 ze dne 24. června 2021, kterým se stanoví pravidla a obecné podmínky výkonu funkce veřejného ochránce práv (statut evropského veřejného ochránce práv) a zrušuje rozhodnutí 94/262/ESUO, ES, Euratom[1],

– s ohledem na Evropský kodex řádné správní praxe, který dne 6. září 2001 přijal Parlament,

– s ohledem na rámcovou dohodu o spolupráci uzavřenou mezi Evropským parlamentem a evropským veřejným ochráncem práv dne 15. března 2006, která vstoupila v platnost dne 1. dubna 2006,

– s ohledem na svá předchozí usnesení o činnosti evropského veřejného ochránce práv,

– s ohledem na článek 55 a čl. 148 odst. 2 jednacího řádu,

– s ohledem na zprávu Petičního výboru (A10-0000/2026),

A. vzhledem k tomu, že výroční zpráva o činnosti evropského veřejného ochránce práv za rok 2025 byla dne 28. dubna 2026 oficiálně předložena předsedkyni Evropského parlamentu a že evropská veřejná ochránkyně práv Teresa Anjinhová tuto zprávu dne 6. května 2026 prezentovala v Bruselu Petičnímu výboru;

B. vzhledem k tomu, že na základě článků 20, 24 a 228 SFEU je evropský veřejný ochránce práv oprávněn přijímat stížnosti na případy nesprávného úředního postupu orgánů, institucí nebo jiných subjektů Unie, s výjimkou Soudního dvora Evropské unie

[1] Úř. věst. L 253, 16.7.2021, s. 1, http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1163/oj.

při výkonu jeho soudních pravomocí;

C. vzhledem k tomu, že v článku 15 SFEU je stanoveno, že „s cílem podpořit řádnou správu věcí veřejných a zajistit účast občanské společnosti jednají orgány, instituce a jiné subjekty Unie co nejotevřeněji“ a že „každý občan Unie a každá fyzická osoba s bydlištěm nebo právnická osoba se statutárním sídlem v členském státě má právo na přístup k dokumentům orgánů, institucí a jiných subjektů Unie“;

D. vzhledem k tomu, že v článku 41 Listiny je v souvislosti s právem na řádnou správu stanoveno, že „každý má právo na to, aby jeho záležitosti byly orgány, institucemi a jinými subjekty Unie řešeny nestranně, spravedlivě a v přiměřené lhůtě“;

E. vzhledem k tomu, že článek 43 Listiny stanoví, že „každý občan Unie a každá fyzická osoba s bydlištěm nebo právnická osoba se sídlem v členském státě má právo obracet se na evropského veřejného ochránce práv v případě nesprávného úředního postupu orgánů, institucí nebo jiných subjektů Unie, s výjimkou Soudního dvora Evropské unie při výkonu jeho soudních pravomocí“;

F. vzhledem k tomu, že v roce 2025 zahájila veřejná ochránkyně práv 492 šetření (z nichž 480 bylo zahájeno na základě stížností, 11 z vlastního podnětu a jedno bylo strategické), přičemž 405 šetření uzavřela (398 šetření na základě stížností, 4 z vlastního podnětu a 3 strategická šetření); vzhledem k tomu, že počet zahájených šetření se ve srovnání s rokem 2024 zvýšil o 19 %;

G. vzhledem k tomu, že v roce 2025 se většina šetření (293 šetření, tj. 59,6 %) týkala Komise, přičemž dále následoval Evropský úřad pro výběr personálu (EPSO) (36 šetření, tj. 7,3 %), Evropská služba pro vnější činnost (22 šetření, tj. 4,5 %) a Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex) (18 šetření, tj. 3,7 %); vzhledem k tomu, že zbytek šetření byl rozdělen takto: Evropský parlament (16 šetření, tj. 3,2 %), Agentura Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol) (12 šetření, tj. 2,5 %), Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) (9 šetření, tj. 1,8 %), Evropská investiční banka (EIB) (9 šetření, tj. 1,8 %), Agentura Evropské unie pro otázky azylu (EUAA) (5 šetření, tj. 1,0 %), Evropská centrální banka (5 šetření, tj. 1,0 %) a další orgány, instituce a jiné subjekty EU[2] (67 šetření, tj. celkem 13,6 %);

H. vzhledem k tomu, že v roce 2025 se největší procento šetření vedených veřejnou ochránkyní práv týkalo Komise, což odráží její ústřední správní úlohu a zároveň zdůrazňuje potřebu dalšího zlepšování v oblasti transparentnosti, účinnosti a správní odpovědnosti;

I. vzhledem k tomu, že v šetřeních, která byla v roce 2025 uzavřena, neshledala veřejná ochránkyně práv v 18,3 % případů, že by došlo k nesprávnému úřednímu postupu, v 63,0 % případů nalezl řešení příslušný orgán nebo příslušná instituce, v 15,1 % případů nebylo další šetření opodstatněné a ve 4,2 % případů byl zjištěn nesprávný

[2] EIOPA (5), EMA (5), EUIPO (4), ENISA (4), EASA (4), AMLA (4), EHSV (3), EPPO (3), EIOÚ (3), Rada (3), EIT (3), EACEA (2), REA (2), EFSA (2), ESMA (2), CINEA (2), EBA (2), EUSPA (2), EDA (2), ELA (2), SRB (2), ECHA (2), APPF (2), EIF (1), BEREC (1), EEA (1), EMSA (1), Eurojust (1), eu-LISA (1), EISMEA (1), Eurofound (1), FRA (1), SatCen (1), EÚD (1), OP (1), CEPOL (1), HADEA (1) a ACER (1).

úřední postup;

J. vzhledem k tomu, že mezi tři nejčastější témata v šetřeních, která veřejná ochránkyně práv v roce 2025 uzavřela, patřily transparentnost a odpovědnost (38,1 %), kultura služby (18,3 %) a řádné vedení řízení o nesplnění povinnosti (11,9 %); vzhledem k tomu, že mezi další témata patřily nábor zaměstnanců (9,4 %), správné využívání volného uvážení (mimo jiné v rámci řízení o nesplnění povinnosti), správné řešení personálních otázek, dodržování procesních práv, granty, zadávání veřejných zakázek, smlouvy, dodržování základních práv, etické otázky, účast veřejnosti na rozhodovacím procesu EU, whistleblowing a řádné finanční řízení;

K. vzhledem k tomu, že v roce 2025 zahájila veřejná ochránkyně práv strategické šetření týkající se toho, jak agentury EU řeší případy efektu „otáčivých dveří“, a uzavřela tři strategická šetření;

L. vzhledem k tomu, že občané EU mají rozsáhlá práva na přístup k dokumentům správy EU; vzhledem k tomu, že přístup k dokumentům byl i v roce 2025 nadále jedním z hlavních témat šetření úřadu veřejného ochránce práv;

M. vzhledem k tomu, že včasný přístup veřejnosti k dokumentům v souladu s nařízením (ES) č. 1049/2001[3] a příslušnými výjimkami je zásadní pro transparentnost a demokratickou odpovědnost orgánů Unie a důvěru veřejnosti v tyto orgány;

N. vzhledem k tomu, že šetření týkající se dlouhých prodlev při vyřizování žádostí o přístup veřejnosti k dokumentům ukazují, že v této oblasti je třeba dosáhnout zlepšení; vzhledem k tomu, že přetrvávající prodlevy při vyřizování těchto žádostí narušují právní jistotu a důvěru občanů ve správu Unie; vzhledem k tomu, že Komise by měla vyčlenit dostatečné správní zdroje, aby zajistila dodržování lhůt stanovených v nařízení (ES) č. 1049/2001;

O. vzhledem k tomu, že je důležité zachovávat transparentnost a podporovat zapojení občanů, aby byla zajištěna legitimita rozhodování na úrovni EU; vzhledem k tomu, že participativní rozhodování bylo v roce 2025 jedním z klíčových témat úřadu evropského veřejného ochránce práv a že veřejná ochránkyně práv zjistila procesní nedostatky při vypracovávání legislativních návrhů ze strany Komise, včetně toho, že nebyla odůvodněna naléhavost těchto návrhů;

P. vzhledem k tomu, že v roce 2025 se úřad evropského veřejného ochránce práv i nadále zaměřoval na vývoj v digitální éře, který klade na správu EU nové požadavky; vzhledem k tomu, že jedním z klíčových témat šetření veřejné ochránkyně práv byla umělá inteligence (AI), zejména to, jak Komise zajišťuje transparentnost, inkluzivitu a odpovědnost při přijímání harmonizovaných norem pro AI;

Q. vzhledem k tomu, že v roce 2025 přijala evropská veřejná ochránkyně práv strategii svého úřadu na období 2025–2029, v níž nastínila priority činnosti úřadu s důrazem na posílení postavení občanů a upevnění partnerství;

1. schvaluje výroční zprávu za rok 2025, kterou předložila evropská veřejná ochránkyně

[3] Úř. věst. L 145, 31.5.2001, s. 43, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj.

práv, a oceňuje, že v ní jsou vynikajícím způsobem prezentovány klíčové činnosti, které její úřad v daném roce prováděl;

2. vítá závazek veřejné ochránkyně práv zajistit, aby správa EU uplatňovala přístup zaměřený na občany a zachovávala svou odpovědnost;

3. blahopřeje úřadu evropského veřejného ochránce práv k 30. výročí jeho založení a oceňuje jeho soustavnou práci zaměřenou na posilování vztahů mezi Evropskou unií a jejími občany, přičemž uznává, že stále existuje prostor pro další zlepšení;

4. oceňuje konstruktivní spolupráci evropské veřejné ochránkyně práv s Evropským parlamentem, zejména s Petičním výborem, a její spolupráci s dalšími orgány EU;

5. se znepokojením konstatuje, že přístup k dokumentům v držení orgánů, institucí a jiných subjektů EU byl i v roce 2025 nadále jedním z hlavních témat šetření veřejné ochránkyně práv; konstatuje, že veřejná ochránkyně práv shledala nesprávný úřední postup, pokud jde o odmítnutí Komise posoudit, zda by bylo možné zveřejnit posouzení rizik platformy sociálních médií X; je znepokojen tím, že nedodržování lhůt stanovených v nařízení (ES) č. 1049/2001 je v Komisi i nadále závažným problémem, a vyzývá Komisi, aby zajistila plné dodržování lhůt stanovených v nařízení (ES) č. 1049/2001, zlepšila účinnost svých vnitřních správních postupů a vydávala jasná a odůvodněná rozhodnutí vždy, když je přístup k dokumentům omezen v souladu s právem Unie;

6. vítá rozhodnutí agentury EUAA přijmout řešení navržené veřejnou ochránkyní práv a poskytnout široký přístup k dokumentům týkajícím se podmínek přijímaní v několika kyperských zařízeních pro řízení migrace; vítá rozhodnutí Komise poskytnout plný přístup k požadovaným dokumentům týkajícím se jejího návrhu na uplatnění „postupu v oblasti právního státu“ v Maďarsku;

7. zdůrazňuje, že orgány EU musí v plné míře uplatňovat judikaturu EU a dodržovat obzvláště vysoký standard transparentnosti u legislativních dokumentů; se znepokojením konstatuje, že veřejná ochránkyně práv zjistila, že Komise neposkytla veřejnosti úplné odůvodnění naléhavosti legislativních návrhů týkajících se podávání zpráv podniků o udržitelnosti, společné zemědělské politiky a boje proti převaděčství migrantů a rovněž nedoložila důvody, proč se odchýlila od vnitřních pravidel pro tvorbu právních předpisů; podporuje doporučení veřejné ochránkyně práv, aby Komise zajistila předvídatelné, transparentní a přiměřené uplatňování zásad zlepšování právní úpravy a zároveň zajistila, aby zrychlené legislativní postupy zůstaly výjimečné a byly vždy řádně odůvodněné a plně doložené;

8. je zvláště znepokojen závěrem veřejné ochránkyně práv, že Komise neřešila dlouhé prodlevy při přípravě návrhů rozhodnutí o povolení podle nařízení REACH[4]; vyzývá Komisi, aby se neprodleně zabývala prodlevami při rozhodování o povoleních, jelikož

[4] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Úř. věst. L 396, 30.12.2006, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj).

mohou mít nepříznivý dopad na lidské zdraví a životní prostředí, a aby zajistila, že veřejnost bude moci sledovat průběh procesu povolování; zdůrazňuje, že je třeba řešit prodlevy při udělování povolení v rámci nařízení REACH, aniž by tím byla chemickému průmyslu ukládána nepřiměřená dodatečná zátěž, a že jakékoli zrychlení rozhodovacího procesu by mělo být doprovázeno poskytnutím odpovídajících zdrojů ze strany Komise, nikoli snížením bezpečnostních norem;

9. vítá úsilí veřejné ochránkyně práv o zajištění dodržování pravidel transparentnosti ze strany orgánů EU a zahájení šetření ohledně toho, jak Komise zajišťuje transparentnost, inkluzivitu a odpovědnost při přijímání harmonizovaných norem pro umělou inteligenci; zdůrazňuje, s ohledem na klíčovou úlohu Komise v evropském systému normalizace, jak je důležité vyjasnit obavy související tím, že není zajištěna transparentnost rozhodovacího procesu v EU a nedaří se zajistit vyvážené zastoupení zájmů v procesu normalizace; zdůrazňuje, že vyvážené zastoupení znamená, že musí být zahrnuta nejen občanská společnost, ale také průmysl, malé a střední podniky a techničtí odborníci, aby bylo zajištěno, že normy budou důvěryhodné a zároveň prakticky použitelné;

10. zdůrazňuje význam transparentnosti a přiměřené účasti veřejnosti při posuzování projektů financovaných EIB, přičemž je třeba zajistit účinné rozhodování a proporcionalitu a zabránit zbytečné administrativní zátěži; vítá rozhodnutí EIB, k němuž dospěla na základě šetření úřadu evropského veřejného ochránce práv, změnit svou praxi a aktivně zveřejňovat svá environmentální a sociální posouzení projektů mimo EU, u nichž lze předpokládat významný dopad na životní prostředí, a to ještě před přijetím rozhodnutí o financování;

11. zdůrazňuje, že je důležité systematicky řešit problém tzv. „otáčivých dveří“, tedy situace, kdy zaměstnanci nebo členové orgánů EU odcházejí do soukromého sektoru, aby se zmírnilo potenciální riziko střetu zájmů; vítá doporučení veřejné ochránkyně práv směřující ke zpřísnění pravidel týkajících se efektu otáčivých dveří v rámci šetření z vlastního podnětu ohledně postupů agentur EU v této oblasti;

12. vítá zlepšení, která Komise zavedla v opatřeních týkajících se střetu zájmů u odborníků hodnotících projekty v rámci Evropského obranného fondu, přičemž zohlednila návrhy veřejné ochránkyně práv vyplývající z šetření zaměřeného na to, jak Komise zajišťuje, aby nedocházelo ke střetu zájmů u externích odborníků, kteří se podílejí na hodnocení návrhů projektů, etických přezkumech a odhadech nákladů v rámci Evropského obranného fondu;

13. vyzývá veřejnou ochránkyni práv, aby prošetřila postup Komise při financování organizací občanské společnosti, včetně skupin na ochranu životního prostředí a skupin prosazujících různé zájmy, které se následně zapojují do lobbistických aktivit zaměřených na Parlament a Komisi; zdůrazňuje, že takováto finanční ujednání musí být zcela transparentní a musí podléhat jasným zárukám proti střetu zájmů, aby byla zachována integrita a nestrannost rozhodovacího procesu EU;

14. oceňuje, že v návaznosti na šetření, které veřejná ochránkyně práv zahájila z vlastního podnětu a které se týkalo způsobu, jakým Komise řeší situace, kdy třetí strany hradí náklady na služební cesty, ubytování a stravování jejích vedoucích pracovníků, Komise

souhlasila s tím, že bude v těchto případech zaznamenávat své posouzení potenciálních střetů zájmů; zdůrazňuje, že souhlas Komise se zaznamenáváním jejího posouzení potenciálních střetů zájmů by měl představovat pouze první krok k zajištění plné transparentnosti a odpovědnosti;

15. oceňuje trvalé úsilí veřejné ochránkyně práv o prosazování základních práv v rámci činnosti orgánů EU, jak dokládá šetření z vlastního podnětu zaměřené na to, jak Komise zajišťuje dodržování základních práv v souvislosti s finančními prostředky EU poskytnutými Řecku na správu hranic; naléhavě vyzývá Komisi, aby provedla návrhy veřejné ochránkyně práv zaměřené na zvýšení transparentnosti při sledování dodržování základních práv; uznává význam účinné správy vnějších hranic pro předcházení nelegální migraci; je toho názoru, že ochrana základních práv a operační účinnost správy hranic se vzájemně nevylučují a měly by být prosazovány společně;

16. zdůrazňuje, že v rámci šetření z vlastního podnětu zaměřeného na to, jak Komise hodlá zajistit dodržování lidských práv v souvislosti s memorandem o porozumění mezi EU a Tuniskem, navrhla veřejná ochránkyně práv zavedení mechanismů pro přijímání stížností jednotlivých osob na porušování lidských práv; konstatuje, že Komise se v reakci na toto šetření zavázala, že bude vybízet příslušné delegace EU, prováděcí partnery a partnerské země, aby přijali veškerá nezbytná opatření k zajištění dodržování základních práv; zdůrazňuje, že partnerství v oblasti migrace se zeměmi mimo EU jsou i nadále zásadním nástrojem pro omezování nelegální migrace a rozbíjení převaděčských sítí a že záruky v oblasti lidských práv by měly být do těchto partnerství začleněny již od samého počátku, a nikoli dodatečně;

17. konstatuje, že agentura Frontex byla v roce 2025 předmětem 18 šetření (3,7 % z celkového počtu); zdůrazňuje, že agentura Frontex musí i nadále chránit vnější hranice EU a účinně bojovat proti nelegální migraci a sítím převaděčů migrantů, přičemž musí při své činnosti plně dodržovat své povinnosti v oblasti ochrany základních práv; vyzývá veřejnou ochránkyni práv, aby i nadále sledovala činnost agentury Frontex v této oblasti a zajistila, aby byla zachována jak operační účinnost, tak dodržování základních práv;

18. zdůrazňuje, že řízení o nesplnění povinnosti představují záležitost značného veřejného významu, neboť účinné prosazování práva EU ze strany Komise zajišťuje, aby ve všech členských státech byla dodržována společně dohodnutá pravidla; připomíná, že řízení o nesplnění povinnosti by měla být vedena včas, transparentně a s právně předvídatelným průběhem, přičemž by mělo být zajištěno rovné zacházení se všemi členskými státy; je hluboce znepokojen tím, že veřejná ochránkyně práv zjistila, že v průběhu tříletého období Komise zjevně nepřijala žádná opatření v rámci řízení o nesplnění povinnosti proti Španělsku týkajícího se dodržování předpisů EU o hluku ve venkovním prostředí, a dospěla k závěru, že se jedná o případ nesprávného úředního postupu; vyzývá Komisi, aby zkrátila prodlevy při vyřizování stížností na nesplnění povinnosti a zlepšila komunikaci s veřejností ohledně řízení o nesplnění povinnosti;

19. bere na vědomí návrhy veřejné ochránkyně práv, které vzešly z šetření a jejichž cílem je zlepšit informace poskytované úřadem OLAF dotčeným osobám v souvislosti s ukončením vyšetřování a zajistit včasné a jasné informace o možnosti postoupit záležitost kontrolorovi procesních záruk;

20. je hluboce znepokojen tím, že veřejná ochránkyně práv shledala nesprávný úřední postup v rámci šetření týkajících se technických problémů při dálkovém testování v rámci výběrového řízení na obsazení pracovních míst organizovaného úřadem EPSO a v souvislosti s žádostí o změnu termínu testu; vyzývá úřad EPSO, aby modernizoval své náborové postupy, zvýšil odolnost svých digitálních systémů a omezil zbytečné prodlevy v náborových procesech;

21. konstatuje, že veřejná ochránkyně práv na základě šetření shledala nesprávný úřední postup ze strany Komise při vyřizování žádosti o grant a při řešení obav týkajících se možného střetu zájmů; vyjadřuje lítost nad nedostatky, na které upozornila veřejná ochránkyně práv, a vyzývá Komisi, aby zavedla přísné postupy pro včasné a transparentní prošetřování všech podezření na střet zájmů;

22. vítá, že se veřejná ochránkyně práv zaměřuje na provádění Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením ze strany správy EU; zdůrazňuje význam šetření veřejné ochránkyně práv týkajících se práv osob se zdravotním postižením, která se v roce 2025 zaměřila na oblasti náboru zaměstnanců a personálních záležitostí; vyzývá všechny orgány EU, aby provedly doporučení veřejné ochránkyně práv týkající se práv osob se zdravotním postižením, a domnívá se, že je důležité reagovat na závěrečné připomínky Výboru OSN pro práva osob se zdravotním postižením;

23. vyzývá k pokračování úzké spolupráce mezi veřejnou ochránkyní práv a Parlamentem; zdůrazňuje význam spolupráce veřejné ochránkyně práv s Petičním výborem, který sdílí cíl veřejné ochránkyně práv, jímž je zajištění transparentnosti, profesionality a integrity orgánů EU vůči občanům EU;

24. bere na vědomí pokračující konstruktivní dialog veřejné ochránkyně práv s Komisí, jejíž činnost byla předmětem značné části stížností, které veřejná ochránkyně práv obdržela; očekává, že tento dialog povede k rychlejšímu a důslednějšímu provádění doporučení veřejné ochránkyně práv, vzhledem k tomu, že některé ze zjištěných problémů se vyskytují opakovaně; konstatuje, že přístup zaměřený na řešení a otevřený dialog pomáhají zajistit, aby byly obavy stěžovatelů účinně řešeny a aby bylo dosaženo praktických zlepšení pro občany;

25. zdůrazňuje význam Evropské sítě veřejných ochránců práv coby platformy pro výměnu zkušeností a osvědčených postupů a pro diskusi o otázkách společného zájmu; podporuje, aby poslanci využívali postup podávání dotazů v rámci Evropské sítě veřejných ochránců práv k získání odborného poradenství v oblasti práva EU;

26. vítá cíle stanovené ve strategii evropské veřejné ochránkyně práv na období 2025–2029, mezi něž patří podpora odpovědnosti, etiky a transparentnosti ve správě EU a posilování účinnosti úřadu evropského veřejného ochránce práv; vyjadřuje lítost nad tím, že plnění těchto cílů je i nadále oslabováno přetrvávajícími nedostatky ve správních postupech Komise, a vyzývá Komisi, aby přijala rozhodnější opatření k řešení systémových problémů, na které upozornila veřejná ochránkyně práv; zdůrazňuje, že v rámci vyřizování případů podporovaného umělou inteligencí musí vždy zůstat ústředním prvkem lidský dohled a že umělá inteligence by neměla přijímat žádná rozhodnutí, která mají dopad na stěžovatele, bez toho, aby tato rozhodnutí byla podrobena řádnému lidskému přezkoumání; vítá ochranná opatření v oblasti správy přijatá v rámci pilotního

projektu využívajícího systém GPT@EC, včetně dohody o úrovni služeb, která zajišťuje, že údaje úřadu veřejného ochránce práv nebudou použity k trénování externích modelů umělé inteligence, což by mohlo sloužit jako vzor pro zodpovědné zavádění umělé inteligence v dalších orgánech a agenturách EU;

27. konstatuje, že v roce 2025 byly komunikační aktivity úřadu evropského veřejného ochránce práv rozšířeny o větší přítomnost na sociálních médiích, a vítá závazek veřejné ochránkyně práv prosazovat srozumitelný jazyk s cílem zvýšit přístupnost informací;

28. konstatuje, že celková míra přijetí návrhů veřejné ochránkyně práv orgány EU za rok 2025, která se vztahuje na případy uzavřené v roce 2024, činila 72 % a že bylo přijato 89 % návrhů na řešení; zdůrazňuje, že spolupráce s úřadem veřejného ochránce práv přispívá ke zvýšení demokratické odpovědnosti orgánů, institucí a jiných subjektů EU a posiluje důvěru občanů;

29. pověřuje svou předsedkyni, aby toto usnesení a zprávu Petičního výboru předala Radě, Komisi, úřadu evropského veřejného ochránce práv, vládám a parlamentům členských států a jejich veřejným ochráncům práv nebo obdobným příslušným orgánům.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Výroční zpráva o činnosti evropského veřejného ochránce práv za rok 2025 byla dne 28. dubna 2026 oficiálně předložena předsedkyni Evropského parlamentu Robertě Metsolové a evropská veřejná ochránkyně práv Teresa Anjinhová tuto zprávu dne 6. května 2026 prezentovala v Bruselu Petičnímu výboru.

Mandát veřejného ochránce práv je zakotven v článcích 24 a 228 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU). Článek 24 SFEU i článek 43 Listiny základních práv EU stanoví právo předkládat stížnosti evropskému veřejnému ochránci práv. Podle článku 228 SFEU je evropský veřejný ochránce práv, kterého volí Evropský parlament, oprávněn přijímat stížnosti od kteréhokoli občana Unie nebo od kterékoli fyzické osoby s bydlištěm nebo právnické osoby se statutárním sídlem v členském státě, které se týkají případů nesprávného úředního postupu orgánů, institucí nebo jiných subjektů Unie, s výjimkou Soudního dvora Evropské unie při výkonu jeho soudních pravomocí.

Dalšími základními kameny, které se váží zejména na úlohu veřejného ochránce práv, jsou čl. 298 odst. 1 SFEU, v němž se stanoví, že „při plnění svých úkolů se orgány, instituce a jiné subjekty Unie opírají o otevřenou, efektivní a nezávislou evropskou správu“, a čl. 41 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie, kde je zdůrazněno, že „každý má právo na to, aby jeho záležitosti byly orgány, institucemi a jinými subjekty Unie řešeny nestranně, spravedlivě a v přiměřené lhůtě“.

Evropský veřejný ochránce práv pomáhá občanům, organizacím a podnikům, které se potýkají s problémy v oblasti správy EU, a to tak, že se zabývá obdrženými stížnostmi a snaží se podporovat zlepšování v oblasti řádné správní praxe tím, že předkládá návrhy a doporučení, když jsou zjištěny případy nesprávného úředního postupu a širší systémové problémy v orgánech EU. Pokud veřejný ochránce práv není schopen obdržené stížnosti prošetřit, snaží se pomoci všem zájemcům o pomoc ve všech 24 úředních jazycích EU, například tím, že poskytuje rady ohledně jiných možností nápravy.

V roce 2025 se na úřad veřejného ochránce práv obrátilo 25 041 občanů, z nichž 20 182 získalo radu prostřednictvím interaktivního průvodce na internetových stránkách úřadu, zatímco na 910 žádostí o informace odpověděly útvary úřadu, 459 stížností zaslaných e-mailem bylo přesměrováno na online formulář s vysvětlením působnosti úřadu a 3 490 stížností bylo veřejnou ochránkyní práv vyřízeno jako stížnosti.

Z celkového počtu 3 490 stížností, které veřejná ochránkyně práv v roce 2025 vyřídila (o 54 % více než v roce 2024), jich do její působnosti spadalo 1 241 a 2 249 nikoli.

Evropská veřejná ochránkyně práv v roce 2025 vyřídila 2 249 stížností týkajících se otázek, které nespadaly do její působnosti, a to většinou proto, že se netýkaly činnosti správy EU. Bezmála 32 % těchto stížností pocházelo ze Španělska, Německa a Polska. Stížnosti mimo rámec působnosti se nejčastěji týkaly veřejných služeb a transparentnosti správy, dále také celé řady témat a institucí, včetně vnitrostátních soudů, zdravotnictví a volného pohybu osob. Další stížnosti nespadající do působnosti veřejné ochránkyně práv se sice týkaly orgánů EU, ale souvisely s jejich politickou nebo legislativní činností. V neposlední řadě obdržela veřejná ochránkyně práv několik hromadných stížností, které nespadaly do její působnosti a týkaly se situace na Blízkém východě, iniciativy v oblasti evropské obrany Připravenost 2030

a zneplatnění prezidentských voleb v Rumunsku v roce 2024.

V případech stížností, které se vymykaly její působnosti, veřejná ochránkyně práv svou působnost vyjasnila a doporučila stěžovatelům, aby se v rámci možností obrátili na jiné orgány, které by jim mohly pomoci. Jednalo se obvykle o celostátní a regionální instituce veřejných ochránců práv, ale také o vnitrostátní orgány veřejné správy, organizace zabývající se ochranou práv a spotřebitelů v členských státech a případně i o orgány EU (zejména Evropskou komisi a Evropský parlament) a sítě, jako jsou SOLVIT a síť evropských spotřebitelských center. Pokud stěžovatelé nebyli spokojeni s konkrétními právními předpisy EU, veřejná ochránkyně práv jim doporučila, aby se obrátili na Petiční výbor Evropského parlamentu.

Klíčovým zlepšením bylo zavedení strukturovaného postupu pro vyřizování stížností přijatých e-mailem v říjnu 2025, což mělo rozhodující vliv na snížení podílu stížností nespadajících do působnosti úřadu veřejného ochránce práv z přibližně 67 % v prvních 10 měsících roku na 47 % v listopadu a prosinci 2025.

V roce 2025 zahájil úřad veřejného ochránce práv 492 šetření (z nichž 480 bylo zahájeno na základě stížností, 11 z vlastního podnětu a 1 bylo strategické), přičemž 405 šetření uzavřel (398 šetření na základě stížností, 4 z vlastního podnětu a 3 strategická šetření).

Většina veškerých šetření veřejné ochránkyně práv (293 šetření, tj. 59,6 %) se týkala Komise, přičemž dále následoval Evropský úřad pro výběr personálu (EPSO) (36 šetření, tj. 7,3 %), Evropská služba pro vnější činnost (ESVČ) (22 šetření, tj. 4,5 %) a Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex) (18 šetření, tj. 3,7 %). Zbytek byl rozdělen takto: Evropský parlament (16 šetření, tj. 3,2 %), Agentura Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol) (12 šetření, tj. 2,5 %), Evropský úřad pro boj proti podvodům (9 šetření, tj. 1,8 %), Evropská investiční banka (9 šetření, tj. 1,8 %), Agentura Evropské unie pro otázky azylu (5 šetření, tj. 1,0 %), Evropská centrální banka (5 šetření, tj. 1,0 %) a další orgány, instituce a jiné subjekty EU (67 šetření, tj. 13,6 %). V rámci své strategické činnosti v roce 2025 zaměřené na systémové otázky v orgánech EU zahájila veřejná ochránkyně práv strategické šetření týkající se toho, jak agentury EU řeší případy efektu „otáčivých dveří“, a zároveň uzavřela 3 strategická šetření (2 týkající se otázek odpovědnosti a 1 týkající se řízení rizik nebezpečných chemických látek) a 1 strategickou iniciativu (týkající se komplexního pokrytí zdravotních potřeb souvisejících se zdravotním postižením v kontextu revidovaných pravidel upravujících Společný systém zdravotního pojištění (JSIS) pro zaměstnance EU).

U šetření, která byla v roce 2025 evropskou veřejnou ochránkyní práv uzavřena, v 255 případech (63 %) nalezl řešení příslušný orgán nebo příslušná instituce, v 74 případech (18,3 %) nebylo shledáno, že by došlo k nesprávnému úřednímu postupu, a v 17 případech (4,2 %) veřejná ochránkyně práv shledala nesprávný úřední postup.

Délka šetření případů uzavřených evropskou veřejnou ochránkyní práv v roce 2025 činila v průměru 5 měsíců. 224 případů (55 %) bylo uzavřeno do 3 měsíců, 134 případů (33 %) do 3 až 12 měsíců, 32 případů (8 %) do 12 až 18 měsíců a pouze 15 případů (4 %) bylo uzavřeno po více než 18 měsících.

Z celkového počtu 3 490 nových stížností, kterými se evropská veřejná ochránkyně práv zabývala v roce 2025, poskytla ve 2 008 případech (57,5 %) doporučení nebo postoupila

stížnost jinému orgánu příslušnému pro vyřizování stížností; v 1 002 případech (28,7 %) byla stěžovateli zaslána odpověď s informací, že není možné poskytnout žádné další doporučení, a v 480 případech (13,8 %) bylo zahájeno šetření.

Míra přijetí návrhů (procentní podíl kladných odpovědí na celkový počet návrhů veřejné ochránkyně práv) za rok 2025, která se vztahuje na případy uzavřené v roce 2024, činila 72 %. Bylo přijato 89 % návrhů na řešení a 78 % návrhů na zlepšení.

Mezi tři nejčastější témata v šetřeních, která veřejná ochránkyně práv v roce 2025 uzavřela, patřily transparentnost a odpovědnost (38,1 %), kultura služby (18,3 %) a řádné vedení řízení o nesplnění povinnosti (11,9 %). Mezi další témata patřily nábor zaměstnanců, správné využívání volného uvážení (mimo jiné v rámci řízení o nesplnění povinnosti), správné řešení personálních otázek, dodržování procesních práv, granty, zadávání veřejných zakázek, smlouvy, dodržování základních práv, etické otázky, účast veřejnosti na rozhodovacím procesu EU, whistleblowing a řádné finanční řízení.

- **Participativní rozhodování**

Participativní rozhodování bylo v roce 2025 pro úřad evropského veřejného ochránce práv klíčovým tématem, jelikož organizace občanské společnosti podávaly stížnosti na způsob, jakým Evropská komise zjednodušovala stávající právní předpisy nebo zaváděla nové právní předpisy s cílem splnit nové politické priority.

Veřejná ochránkyně práv shledala nesprávný úřední postup v souvislosti s procesními nedostatky při přípravě čtyř právních předpisů týkajících se podávání zpráv podniků o udržitelnosti, společné zemědělské politiky (SZP) a boje proti převaděčství migrantů. Veřejná ochránkyně práv zejména zjistila, že Komise uplatnila široký výklad pojmu „naléhavost“, dostatečně jej neodůvodnila a nedoložila své odchylky od platných pravidel pro zlepšování právní úpravy. Zjistila rovněž, že neexistoval postup, který by zajistil, aby i při naléhavé přípravě legislativních návrhů byly dodržovány zásady transparentního, na důkazech založeného a inkluzivního procesu tvorby právních předpisů, a poukázala na to, že jelikož Komise nezavedla povinné kontroly souladu svých návrhů s cíli EU v oblasti klimatu, nejednala odpovědným způsobem. Za účelem řešení těchto problémů vydala veřejná ochránkyně práv řadu doporučení a návrhů, mezi něž patří vyjasnění pravidel pro konzultace se zúčastněnými stranami v případě naléhavých návrhů a zajištění toho, aby podklady podporující její návrhy byly zveřejněny v dostatečném předstihu, aby mohla proběhnout veřejná diskuse ještě před přijetím právních předpisů.

Kromě toho se Evropská investiční banka (EIB) na základě šetření úřadu veřejného ochránce práv rozhodla, že bude aktivně zveřejňovat více environmentálních a sociálních posouzení projektů realizovaných mimo EU, u nichž lze předpokládat významný dopad na životní prostředí, a to ještě před přijetím rozhodnutí o financování.

- **Odpovědnost v rámci rozhodování**

V září 2025 zahájila evropská veřejná ochránkyně práv šetření zaměřené na to, jak Evropská komise zajišťuje transparentnost, inkluzivitu a odpovědnost při přijímání harmonizovaných norem pro umělou inteligenci (AI). Hlavní obavy se týkají toho, že v rozhodovacím procesu EU není zajištěna aktivní transparentnost a v procesu normalizace se nedaří zajistit vyvážené zastoupení zájmů. Ačkoli šetření stále probíhá, veřejná ochránkyně práv požádala Komisi

o odpověď na řadu otázek týkajících se například složení skupiny připravující normy, pravidel transparentnosti uplatňovaných normalizačními orgány, způsobu, jakým Komise řídí a sleduje normalizační proces, a toho, jak bude posuzovat jeho výsledky.

V rámci šetření z vlastního podnětu týkajícího se procesu Evropské komise pro rozhodování o žádostech podaných společnostmi za účelem získání povolení k používání zvláště nebezpečných chemických látek podle nařízení EU o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (dále jen „nařízení REACH“) byl zjištěn případ nesprávného úředního postupu. Konkrétněji řečeno, veřejná ochránkyně práv zjistila, že ačkoli zákonná lhůta činí tři měsíce, Komisi trvalo v průměru 14,5 měsíce a v některých případech i několik let, než připravila návrhy rozhodnutí o udělení či odmítnutí udělení povolení. Kromě toho byl rozhodovací proces nedostatečně transparentní. Komise sice vyhověla žádosti o zveřejňování obsáhlejších souhrnných zápisů ze schůzí „výboru REACH“, nezabývala se však výzvou k přezkoumání svých zdlouhavých interních postupů. Veřejná ochránkyně práv znovu zdůraznila, že je nutné v plném rozsahu naplnit cíle nařízení REACH a zabránit dlouhým prodlevám.

- **Transparentnost**

Transparentnost a zejména přístup k dokumentům zůstaly i v roce 2025 nejrozsáhlejší oblastí činnosti úřadu veřejného ochránce práv. Úřad i nadále usiloval o důsledné uplatňování pravidel EU týkajících se přístupu k dokumentům a zajištění toho, aby byly žádosti vyřizovány bezodkladně a aby případná zamítnutí byla řádně odůvodněna.

Šetření, které stojí za zmínku, se týkalo odmítnutí Evropské komise umožnit veřejnosti přístup ke zprávě o posouzení rizik, kterou v rámci nařízení o digitálních službách předložila platforma sociálních médií X. Veřejná ochránkyně práv shledala, že odmítnutí Komise, založené na obecné domněnce nezpřístupnění, představovalo nesprávný úřední postup, a doporučila individuální posouzení dokumentu z hlediska jeho zpřístupnění s cílem umožnit co nejširší přístup k němu.

Veřejná ochránkyně práv shledala nesprávný úřední postup ze strany Komise při vyřizování žádosti o přístup k textové zprávě, kterou francouzský prezident zaslal předsedkyni Komise v souvislosti s obchodními jednáními s Mercosurem. Proto doporučila provést přezkum a zlepšit vyřizování žádostí o přístup k informacím, které se týkají kabinetu předsedkyně nebo kteréhokoli komisaře, a rovněž přizpůsobit vnitřní předpisy tak, aby zajišťovaly uchovávání dokumentů. Kromě toho musí být veškerá výměna textových a rychlých zpráv mezi hlavami států nebo předsedy vlád, případně ministry, a členy Komise řádně uchovávána po přiměřenou dobu.

Předmětem opakovaných obav zůstaly i nadále opožděné reakce na žádosti o přístup k dokumentům. V jednom případě trvalo Komisi téměř rok, než odpověděla na žádost o přezkum týkající se přístupu k zápisům ze schůzí ohledně kybernetické bezpečnosti, ačkoli nakonec k těmto dokumentům umožnila široký přístup.

Několik dalších šetření v neposlední řadě vedlo k větší transparentnosti a širšímu přístupu veřejnosti k dokumentům. Patřilo mezi ně zajištění úplnějšího zpřístupnění dokumentů souvisejících s postupem v oblasti právního státu týkajícím se Maďarska, výrazné rozšíření přístupu k dokumentům, které má v držení Agentura Evropské unie pro otázky azylu a které se týkají podmínek přijímaní v několika kyperských zařízeních pro řízení migrace, zajištění

širšího zpřístupnění korespondence Europolu ohledně legislativy v oblasti boje proti pohlavnímu zneužívání dětí on-line (CSAM), a podnícení Agentury Evropské unie pro kybernetickou bezpečnost (ENISA) ke zlepšení jejích postupů při vyřizování žádostí o přístup poskytnutím seznamu dokumentů, k nimž není přístup vůbec nebo je velmi omezený.

- **Normy v oblasti integrity**

V roce 2025 úřad veřejného ochránce práv pokračoval ve své činnosti zaměřené na posílení opatření na ochranu integrity a předcházení střetu zájmů v rámci celé správy EU.

Nové šetření z vlastního podnětu zkoumá, jak 15 agentur EU řeší případy efektu „otáčivých dveří“, kdy vedoucí pracovníci a členové správních rad přecházejí do funkcí v soukromém sektoru. Jeho cílem je podpořit jednotné chápání a uplatňování pravidel týkajících se střetu zájmů ve všech agenturách EU, přičemž výsledky se očekávají v roce 2026.

Veřejná ochránkyně práv rovněž ocenila rázné postupování Evropské komise v případu „otáčivých dveří“, do kterého byl zapleten bývalý úředník z odboru hospodářské soutěže. Po posouzení skutečných, potenciálních a domnělých střetů zájmů Komise dospěla k závěru, že bývalý úředník by neměl pro svého nového zaměstnavatele pracovat na konkrétním případu v oblasti hospodářské soutěže.

V návaznosti na samostatné šetření Komise zpřísnila kontroly týkající se střetu zájmů u externích odborníků, kteří hodnotí projekty v rámci Evropského obranného fondu. Nová opatření ukládají odborníkům povinnost uvádět rodinné vazby na obranný průmysl a finanční zájmy ve společnostech v oblasti obrany, zatímco vylepšené informační a komunikační nástroje pomáhají automaticky odhalovat potenciální střety zájmů.

Veřejná ochránkyně práv dále uvítala opatření zavedená Komisí s cílem zlepšit transparentnost služebních cest zaměstnanců financovaných třetími stranami a dohled nad těmito služebními cestami. Komise se dohodla, že bude systematicky zaznamenávat informace o sponzorech, hrazených nákladech a posouzeních potenciálních či domnělých střetů zájmů, čímž přispěje k zajištění toho, aby tyto cesty neohrožovaly nestrannost.

- **Základní práva**

V roce 2025 uzavřel úřad veřejného ochránce práv šetření týkající se dohledu Evropské komise nad prostředky EU určenými na správu hranic v Řecku a doporučil zavést silnější záruky při posuzování dodržování základních práv, větší transparentnost a intenzivnější zapojení občanské společnosti. Komise se zavázala spolupracovat s řeckými orgány na posílení dohledu a zvýšení transparentnosti.

V reakci na samostatné šetření týkající se memoranda o porozumění mezi EU a Tuniskem Komise uvedla, že bude vybízet delegace EU, prováděcí partnery a partnerské země, aby přijímali opatření k dodržování lidských práv, včetně zavedení mechanismů pro podávání stížností v případě údajných porušení.

Veřejná ochránkyně práv rovněž shledala nesprávný úřední postup ze strany Komise v dlouho se táhnoucím řízení o nesplnění povinnosti proti Španělsku, které se týkalo dodržování předpisů EU o hluku ve venkovním prostředí. Vzhledem k nadměrnému prodlení, včetně tříletého období, během něhož nedošlo k žádným zjevným krokům, a vzhledem k závažným

dopadům na veřejné zdraví úřad veřejného ochránce práv zdůraznil, že je nutné se tímto řízením o nesplnění povinnosti zabývat přednostně.

Veřejná ochránkyně práv dále na základě šetření týkajícího se Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) požádala úřad OLAF, aby dotčeným osobám včas a srozumitelně sděloval informace o ukončení vyšetřování a o možnosti obrátit se na kontrolora procesních záruk. Toto doporučení bylo vydáno v návaznosti na případ, kdy kvůli nejasným informacím firma zmeškala lhůtu pro podání stížnosti, což vedlo k jejímu zamítnutí.

- **Personál EU**

V roce 2025 se řada stížností týkala Evropského úřadu pro výběr personálu (EPSO). Ačkoli veřejná ochránkyně práv v několika šetřeních shledala, že úřad EPSO postupoval přiměřeně, byl zjištěn jeden případ nesprávného úředního postupu související s technickými problémy při dálkovém testování v rámci výběrového řízení na obsazení pracovních míst. Další případ nesprávného úředního postupu byl zjištěn v souvislosti s tím, jak úřad EPSO vyřídil žádost uchazeče o změnu termínu pohovoru. V rámci jiného šetření zazněl návrh, aby úřad EPSO v budoucnu poskytoval jasné a úplné odpovědi uchazečům, kteří požádají o přezkoumání.

- **Granty**

V případu týkajícím se Evropské komise veřejná ochránkyně práv shledala nesprávný úřední postup při zamítnutí žádosti o grant na základě zjevné administrativní chyby a dospěla k závěru, že Komise řádně neposoudila tvrzení o možném střetu zájmů v rámci procesu udělování grantu. Veřejná ochránkyně práv navrhla, aby Komise zajistila, že v případě, že se dozví o možném střetu zájmů v rámci výzvy k předkládání návrhů, provede v této věci náležité šetření.

Umělá inteligence

V roce 2025 začal úřad veřejného ochránce práv zavádět umělou inteligenci s cílem zvýšit účinnost a zlepšit schopnost rychle reagovat, a to při zachování zásad řádné správy, odpovědnosti a transparentnosti. Za účelem dohledu nad těmito aktivitami zřídil meziresortní pracovní skupinu pro umělou inteligenci, jmenoval specializovaného úředníka pro umělou inteligenci a zapojil se do sítě kontaktních subjektů pro umělou inteligenci evropského inspektora ochrany údajů. Kromě toho úřad veřejného ochránce práv zveřejnil informační sdělení o umělé inteligenci, v němž vysvětluje, jak se umělá inteligence využívá, jaká jsou zavedená ochranná opatření a jaká práva mají občané při jednání s úřadem.

Úřad dále zahájil pilotní projekt využívající systém GPT@EC, což je systém generativní umělé inteligence vyvinutý Evropskou komisí, k podpoře administrativních úkolů a úkolů souvisejících s vyřizováním případů, včetně vylepšování návrhů dokumentů, vyhledávání informací k právním předpisům a shrnování a analýzy rozsáhlých spisů. Před spuštěním tohoto projektu byla zavedena přísná opatření v oblasti správy, přičemž ústřední zásadou zůstává lidský dohled, a byla uzavřena dohoda o úrovni služeb s Evropskou komisí, aby bylo zajištěno, že údaje úřadu veřejného ochránce práv zůstanou chráněny a nebudou použity k trénování modelů umělé inteligence.

Vztahy s Evropským parlamentem

Konstruktivní spolupráce mezi evropskou veřejnou ochránkyní práv a Evropským parlamentem pokračovala po celý rok 2025. Po svém zvolení se veřejná ochránkyně práv setkala s předsedkyní Evropského parlamentu Robertou Metsolovou, aby s ní projednala společné priority, a také s několika poslanci Evropského parlamentu, aby je seznámila s úlohou a činností svého úřadu. Kromě toho se zúčastnila řady schůzí výborů, slyšení a akcí, včetně schůze s vedoucími kontaktních kanceláří Evropského parlamentu. V červnu 2025 veřejná ochránkyně práv nejen prezentovala Petičnímu výboru výroční zprávu za rok 2024, ale také nastínila zásady, z nichž vychází její strategie na období 2025–2029, jejímž cílem je vybudovat konstruktivní most mezi evropskými občany a orgány EU.

Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením

Jako členka rámce EU pro Úmluvu OSN o právech osob se zdravotním postižením věnovala veřejná ochránkyně práv značnou pozornost provádění Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením ze strany správy EU.

V roce 2025 prováděla veřejná ochránkyně práv několik šetření týkajících se práv osob se zdravotním postižením, zejména v souvislosti s náborem zaměstnanců do orgánů EU a personálními záležitostmi, například šetření ohledně toho, jak Komise řeší stížnosti na diskriminaci na základě zdravotního postižení, a také ohledně zavádění přiměřených opatření. Úřad veřejného ochránce práv dále ve spolupráci s Agenturou Evropské unie pro základní práva provedl mezi agenturami EU průzkum zaměřený na práva osob se zdravotním postižením. Kromě toho úřad v průběhu roku 2025 představil svou činnost v oblasti práv osob se zdravotním postižením na několika akcích, mimo jiné na každoročním pracovním semináři věnovaném právům osob se zdravotním postižením, který pořádal Petiční výbor v rámci Týdne práv osob se zdravotním postižením.

Evropská síť veřejných ochránců práv

Evropská síť veřejných ochránců práv, kterou koordinuje evropský veřejný ochránce práv, sdružuje více než 95 institucí veřejných ochránců práv a podobných orgánů z celé Evropy, jakož i Petiční výbor Evropského parlamentu. V roce 2025 tato síť i nadále napomáhala spolupráci a sdílení poznatků v otázkách týkajících se práv občanů a uplatňování práva EU. Na výroční konferenci Evropské sítě veřejných ochránců práv, která se konala v listopadu 2025, se účastníci zabývali překážkami mobility v rámci EU, sledováním dodržování právních předpisů EU, zachováním nezávislosti veřejných ochránců práv, řešením stížností v oblasti životního prostředí, dohledem nad polosoukromou a poloveřejnou správou, ochranou práv občanů, měnící se úlohou veřejných ochránců práv při řešení stížností v oblasti migrace a azylu a zjednodušováním předpisů.

30. výročí založení úřadu evropského veřejného ochránce práv

V roce 2025 oslavil úřad evropského veřejného ochránce práv své 30. výročí řadou osvětových a komunikačních aktivit, jimiž zdůraznil tři desetiletí své činnosti zaměřené na prosazování spravedlnosti, ochranu práv občanů a posilování vztahu mezi Evropskou unií a jejími občany. Mezi tyto aktivity patřila kampaň „Věděli jste, že…?“, která představovala klíčové informace o poslání, historii a činnosti úřadu, a v rámci níž byly uspořádány také různé výstavy, včetně jedné, která se konala v Evropském parlamentu během plenárního zasedání.

PŘÍLOHA: ZVEŘEJŇOVÁNÍ PODNĚTŮ

Zpravodaj prohlašuje na svou výhradní odpovědnost, že do své zprávy nezahrnul podněty od zástupců zájmových skupin spadajících do oblasti působnosti interinstitucionální dohody o povinném rejstříku transparentnosti[1] nebo představitelů orgánů třetích zemí, včetně jejich diplomatických misí a velvyslanectví, kteří musí být uvedeni v této příloze v souladu s článkem 8 přílohy I jednacího řádu.

[1] Interinstitucionální dohoda z května 2021 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o povinném rejstříku transparentnosti (Úř. věst. L 207, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj